

...τιμής

ένεκεν...

ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ (1833-1843)

*Ασημένια Δραχμή, 1833
Ο Όθωνας σε νεαρή ηλικία*

*Ασημένια Δραχμή, 1910
Ο Γεώργιος Α' σε προχωρημένη ηλικία*

*Χρυσό εικοσάδραχμο, 1833
Ο Όθωνας σε νεαρή ηλικία*

Α' ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (1925-1935)
*Χάλκινη Δραχμή, 1926
Η κεφαλή της Αθηνάς αντικαθιστά τις βασιλικές μορφές*

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ (1843-1864)

*Ασημένια Δραχμή, 1851
Ο Όθωνας σε ώριμη ηλικία*

ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (1946-1974)
*Νικέληνη Δραχμή, 1954
Η πρώτη μεταλλική δραχμή μετά την κοπή του 1926. Πάυλος*

ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (1864-1925)

*Ασημένια Δραχμή, 1873
Ο Γεώργιος Α' σε νεαρή ηλικία*

Β' ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ (1974)
Μπρούτζινο Δίδραχμο, 1984. Προτομή Γεωργίου Καραϊσκάκη. Πρώτη κοπή 1976

*Ασημένιο Πεντάδραχμο, 1876
Ο Γεώργιος Α' σε ώριμη ηλικία*

*Χάλκινο Πεντάδραχμο, 1930
Επανεμφάνιση του Φοίνικα*

*Δεκάδραχμο, 1971
Αλλοιωμένος Φοίνικας (1967-1974)*

Η νεότερη Ελλάδα και το νόμισμά της

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΙΡΕΓΙΑΝΝΗ
Διδάκτωρ Οικονομικής Ιστορίας

Το νόμισμα απεικάζει την πολιτική εξουσία, την ίδια τη φερεγγυότητα του κρατικού μηχανισμού που εγγυάται την έκδοσή του. Η σχέση υλοποιείται με σαφήνεια στη χρήση των κρατικών συμβόλων στα κέρματα και τα χαρτονομίσματα, που διεισδύοντας σε ευρέα στρώματα του πληθυσμού, διαχέουν την κυρίαρχη ιδεολογία και παγιώνουν την "αυθεντία" της κεντρικής αρχής. Το νόμισμα αντανακλά, επίσης, τις καταφάσεις, αλλά και τις αντιστάσεις της κοινωνίας που το χρησιμοποιεί ως συναλλαγματικό μέσο. Υπό αυτή την έννοια, το νόμισμα δεν είναι ουδέτερο, έχει μια έντονα ψυχολογική διάσταση, την οποία ο Keynes εισάγει ως αποφασιστικό παράγοντα στη διαμόρφωση της οικονομικής συγκυρίας. Το νόμισμα, λοιπόν, εκτός από οικονομική πραγματικότητα, εκφράζει μια άτυπη συλλογικότητα απέναντι στην εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική: η αποδοχή του ή η απαξίωσή του από το κοινωνικό σύνολο προσδιορίζει και τα όρια, καθώς και τις προοπτικές, της πραγματικής οικονομίας.

Εξάλλου, το νόμισμα δεν συνιστά το φορέα, αλλά το υποκείμενο των πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων. Συνεπώς, ακολουθώντας την εξέλιξη μιας δεδομένης κοινωνίας, υπερτιμάται, συχνότερα υποτιμάται ή ακόμα απαξιώνεται. Έτσι, οι αντικειμενικοί κανόνες που διέπουν ένα δεδομένο νομισματικό σύστημα διαβρώνονται, ακολουθώντας την άνοδο ή την πτώση του οικονομικού μηχανισμού. Είναι προφανές ότι η νομισματική κρίση αποτελεί το εξωτερικό ένδυμα περίπλοκων φαινομένων, τόσο οικονομικών όσο και πολιτικών. Από την άλλη πλευρά, το νόμισμα αποτελεί αξιόλογη πηγή για τη μελέτη της ιστορίας των θεσμών: όχι μόνο διότι ένα ισχυρό θεσμικό πλαίσιο περιβάλλει τη νομισματική κυκλοφορία, αλλά και λόγω της άρρηκτης σύνδεσης του νομίσματος με τον κρατικό μηχανισμό.

Εγινε ήδη κατανοητό ότι η μελέτη της νομισματικής ιστορίας δεν μπορεί παρά να ενσωματωθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, που αφορά όχι μόνο την εξέλιξη της οικονομίας αλλά και την πολιτική συγκυρία. Για το λόγο αυτό το χρονολόγιο που ακολουθεί δεν περιορίστηκε στην καταγραφή των τομών ή των μεταβάσεων στη νεοελληνική νομισματική ιστορία, αλλά στόχευσε στην εγκόλπωση των νομισματικών γεγονότων στο γενικότερο ιστορικό πλαίσιο. Οι "νομισματικές αρρυθμίες" του ελληνικού κράτους εκδηλώνουν συχνά τη δομική αδυναμία των θεσμών, ενώ άλλοτε απεικάζουν διεθνείς διαταραχές του νομισματικού συστήματος. Τα ιστορικά γεγονότα παρεμβαίνουν, επίσης, για να καθορίσουν την πορεία του εθνικού νομίσματος. Τέλος, αυτό που χρωματίζει τη φυσιογνωμία του νεοελληνικού κράτους είναι η αναζήτηση της φερεγγυότητας του εθνικού νομίσματος μέσα από την ένταξή του σε υπερεθνικά νομισματικά συστήματα: η Λατινική Ένωση ως πρώτη εμπειρία νομισματικής συνεργασίας, το σύστημα σταθερών ισοτιμιών που διαμορφώνεται μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Bretton Woods και, τέλος, η ΟΝΕ καταγράφουν το σταθερό προσανατολισμό της χώρας προς τη διεθνή αγορά.

1828

ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ, ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Εισαγωγή του πρώτου ελληνικού νομισματικού συστήματος από τον Καποδίστρια.

Γέννηση του Φοίνικα, ο οποίος αποτελεί το 1/6 του αργυρού ισπανικού δίστηλου, νομίσματος με ευρεία κυκλοφορία στον ελληνικό και εν γένει μεσογειακό χώρο.

Σύσταση της Εθνικής Χρηματιστικής Τράπεζας, η οποία συνδέθηκε άμεσα με το Δημόσιο Ταμείο και τις ανάγκες του. Η περιορισμένη κοπή του νέου νομίσματος δεν φθάνει για την κάλυψη των αναγκών της νομισματικής κυκλοφορίας η οποία συντελείται με βάση τα ξένα, και ιδίως τα τουρκικά, νομίσματα.

1831

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Αποτυχία έκδοσης τραπεζογραμματίων. Τα ήδη εκδοθέντα γίνονται δεκτά μόνο στις συναλλαγές με το Δημόσιο Ταμείο.

1833

Ο ΟΘΩΝΑΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΜΟΝΑΡΧΗΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗ ΤΟΥ Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΕΣΚΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ

Ως συνέπεια της πολιτικής αλλαγής, κατάργηση τόσο του καποδιστριακού νομισματικού συστήματος όσο και της Εθνικής Χρηματιστικής Τράπεζας.

ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ: το νέο σύστημα διέπεται από τη λογική του διμεταλλισμού ενώ γίνεται προσπάθεια εξορθολογισμού του νομισματικού καθεστώτος και του 'τιθέντος παρά τιμήν' φοίνικος. Παρά ταύτα η (επίσημη ή ανεπίσημη) κυκλοφορία διατιμημένων ξένων νομισμάτων υποσκάπτει τη φερεγγυότητα του οθωνικού νομισματικού συστήματος.

1841

Ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας, μετά από διαπραγματεύσεις με τον φιλέλληνα Eynard. Παρά τον ιδιωτικό χαρακτήρα της Τράπεζας, το Κράτος διατηρεί έναν, κατά κάποιο τρόπο, ρυθμιστικό ρόλο. Σύμφωνα με τον καταστατικό της Νόμο (30.3.1841) η Τράπεζα εκτός από το συνήθη κύκλο τραπεζικών εργασιών, αποκτά και εκδοτικό προνόμιο. Το ίδιο έτος η ΕΤΕ πραγματοποιεί την ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ.

1843

Επιτυχημένο επαναστατικό κίνημα, με αίτημα την παραχώρηση Συντάγματος από τον Οθωνα.

Η Ελλάδα κηρύσσει επίσημα πτώχευση. Σύμβαση του Λονδίνου, με αυστηρούς όρους για την εξυπηρέτηση νέου δανείου από τις Προστάτιδες Δυνάμεις.

1848

→ *Επαναστατικά κινήματα στην Ευρώπη.*

Επιβολή από την 4η Απριλίου έως την 19η Σεπτεμβρίου αναγκαστικής κυκλοφορίας των τραπεζογραμματίων της ΕΤΕ. Το μέτρο λαμβάνεται λόγω της ευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης, η οποία έχει αντίκτυπο και στην Ελλάδα.

1864

ΑΛΛΑΓΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ: Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

Παράλληλα με την Εθνική, αρχίζει να λειτουργεί ως εκδοτική τράπεζα και η Ιονική Τράπεζα.

1867

Νέα δραχμή του Γεωργίου Α΄, η οποία εισάγεται με το Νόμο ΣΑ΄ της 10ης Απριλίου 1867. Η νέα δραχμή είναι βαρύτερη από την προηγούμενη, καθώς μια οθωνική δραχμή ισοδυναμεί με 89 λεπτά της νέας. Στηριζόταν και αυτή στο διμεταλλισμό, με σχέση χρυσού και αργύρου 1.15.5 και περιεκτικότητα σε χρυσό 0,29032258 του γραμμαρίου. Σύμφωνα με την καθορισμένη αντιστοιχία χρυσού/αργύρου, η ασημένια δραχμή έχει περιεκτικότητα σε άργυρο 5 γραμμάρια.

1868

Εντονη κρίση ελληνοτουρκικών σχέσεων και, τελικά, εναπόθεση της λύσης του Κρητικού ζητήματος στις προστάτιδες δυνάμεις.

↓
Η Ελλάδα εντάσσεται, με δήλωση της 26ης Σεπτεμβρίου 1868, στη Λατινική Ένωση. Η νομισματική αυτή ζώνη προβλέπει την ισοτιμία των συμμετεχόντων εθνικών νομισμάτων και βασίζεται στο διμεταλλισμό και στο δεκαδικό σύστημα, κατά τα πρότυπα του γαλλικού φράγκου.

Δίδονται σε γαλλικά νομισματοκοπεία οι πρώτες παραγγελίες για την κοπή νομισμάτων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Λατινικής Ένωσης. Ωστόσο, η καθυστέρηση των παραγγελιών, οι ταμειακές δυσχέρειες του ελληνικού Κράτους, αλλά και οι επιπλοκές που δημιουργεί η Κρητική Επανάσταση, καθυστερούν την εφαρμογή του νέου νομισματικού συστήματος έως τα μέσα περίπου της επόμενης δεκαετίας.

Διαπραγματεύσεις μεταξύ Εθνικής Τράπεζας και Κυβέρνησης για χορήγηση εσωτερικού δανείου προς αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών του Κράτους συνεπεία και της Κρητικής Επανάστασης. Σύναψη δανείου 10.000.000 δραχμών από την ΕΤΕ και 7.000.000 δραχμών από την Ιονική.

1869

→ Στη Συνδιάσκεψη των Παρισίων αποφασίζεται, χωρίς τη συμμετοχή της Ελλάδας, η κήρυξη της Κρήτης ως προνομίουχου επαρχίας του οθωμανικού κράτους με ειδικό καθεστώς διακυβέρνησης.

→ Επιβολή εκ νέου της αναγκαστικής κυκλοφορίας των τραπεζογραμμάτων Εθνικής και Ιονικής, η οποία αίρεται στις αρχές του επόμενου έτους (15 Μαρτίου 1870). Οι ταμειακές ανάγκες του Κράτους το αναγκάζουν να ζητήσει και πάλι τη συνδρομή των τραπεζών.

1871

→ Διανομή των εθνικών γαιών σε έλληνες πολίτες – αγρότες και αστούς – σύμφωνα με το Νόμο ΥΛΑ' της Κυβέρνησης Κουμουνδούρου.

→ Κυκλοφορία χάλκινων κερμάτων, υποδιαρέσεων της δραχμής, τα οποία και αποτελούν τα πρώτα ελληνικά νομίσματα που κόβονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Λατινικής Ένωσης.

1875

→ Πρώτη, βραχύβια κυβέρνηση Χαρίλαου Τρικούπη.

→ Αν και τα πρώτα ασημένια νομίσματα, αναγκαία για την εφαρμογή του νομισματικού συστήματος της Λατινικής Ένωσης, έχουν κυκλοφορήσει κατά την περίοδο 1873-74, η ποσότητά τους είναι αμελητέα. Μόλις το 1875 θα κοπούν τα γνωστά ασημένια πεντάδραχμα, τα οποία έχουν απεριόριστη εξοφλητική ισχύ στις δημόσιες και ιδιωτικές συναλλαγές και είναι αποδεκτά στις χώρες-μέλη της Λατινικής Ένωσης. Το ίδιο έτος αποφασίζεται και η κοπή χρυσών νομισμάτων, η οποία πραγματοποιείται το 1876. Η κοπή ασημένιων κερμάτων επαναλήφθηκε το 1883 και χρυσών το 1884 (χρυσό εικοσάδραχμο, το οποίο έτυχε ευρείας κυκλοφορίας).

Διατίμηση των αργυρών νομισμάτων ξένων επικρατειών (πλην αυτών των χωρών-μελών της Λατινικής Ένωσης) προκειμένου να περιοριστεί η κερδοσκοπία σε βάρος του εθνικού νομισματος: Η υποτίμηση του αργύρου στη διεθνή αγορά (ως συνέπεια και της ανακάλυψης νέων κοιτασμάτων του μετάλλου στη Β. Αμερική) οδηγεί στην κερδοσκοπία σε βάρος των ελληνικών αργυρών κερμάτων, τα οποία φυγαδεύονται στο εξωτερικό, καθώς δια νόμου διατηρούν ακέραιη τη μετατρεψιμότητά τους σε σχέση με το χρυσό.

1876

→ Επίσημη ίδρυση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με Διάταγμα της Κυβέρνησης Κουμουνδούρου.

→ Λόγω της εισβολής στην ελληνική επικράτεια απαξιωμένων αργυρών κερμάτων, απαγόρευση κυκλοφορίας ξένων νομισμάτων, πλην αυτών της Λατινικής Ένωσης.

1877

→ *Εναρξη ρωσοτουρκικού πολέμου. Η νέα κρίση του Ανατολικού Ζητήματος αναγκάζει την ελληνική κυβέρνηση να προβεί σε νέες πολεμικές προετοιμασίες και, επομένως, σε νέες επιβαρύνσεις του κρατικού προϋπολογισμού.*

→ Νέα περίοδος αναγκαστικής κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων, έναντι εσωτερικού δανεισμού. Συνεχής αύξηση της κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων. Η άρση της αναγκαστικής κυκλοφορίας επιτυγχάνεται την 31η Δεκεμβρίου 1884, δεν θα διαρκέσει όμως παρά λίγους μήνες.

1878

→ *Η ελληνική νομισματική κρίση έναυσμα για εργατικές κινητοποιήσεις.*

↓
Κρίση του διμεταλλισμού, λόγω της συνεχιζόμενης πτώσης της τιμής του αργύρου. Οι χώρες της Λατινικής Ένωσης αποφασίζουν την απαγόρευση κοπής ασημένιων νομισμάτων (Σύμβαση Παρισίων, 5.11.1878). Ουσιαστική επαναφορά του χρυσού κανόνα.

1881

ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΤΑΣ, ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

↓
Απαρχές της περιόδου, κατά την οποία συγκεκριμενοποιούνται οι προσπάθειες εκσυγχρονισμού του ελληνικού Κράτους, με άξονα την ιδιωτική πρωτοβουλία: η αναπτυξιακή πολιτική συνεπάγεται, ωστόσο, και εκτεταμένο εξωτερικό δανεισμό.

Η δεκαπενταετία 1881-1895 κυριαρχείται από την πολιτική προσωπικότητα του Χ. Τρικούπη, που επιχειρεί μέσω πολιτικής δημοσίων έργων, τον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας. Συνέπεια της πολιτικής αυτής, αλλά και των πολεμικών προετοιμασιών της περιόδου, στάθηκε η διόγκωση του εξωτερικού χρέους.

1882

→ *Ίδρυση Τράπεζας Ηπειροθессαλίας, με εκδοτικό προνόμιο για τη συγκεκριμένη νεοπροσαρτηθείσα περιοχή.*

1885

→ *Νέα ανακίνηση του Ανατολικού Ζητήματος, μετά την προσάρτηση της Ανατολικής Ρωμυλίας από τη Βουλγαρία. Πολεμικές προετοιμασίες εκ μέρους της Ελλάδος, η οποία τελικά απέχει από κάθε δράση μετά από υπόδειξη των Μεγάλων Δυνάμεων. Στις προσπάθειες των Δυνάμεων να κάμψουν τις ελληνικές προθέσεις για πόλεμο κατά της Τουρκίας περιελήφθη ο συμμαχικός αποκλεισμός του Πειραιά (1876).*

→ Για την αντιμετώπιση της φυγάδευσης των ελληνικών κερμάτων, αποτέλεσμα της κρίσης του διμεταλλισμού, η Ελλάδα αναγκάζεται να εκτυπώσει χαρτινες δραχμές και δίδραχμα, τα λεγόμενα κερματικά γραμματάρια. Τα κερματικά γραμματάρια αποτελούν το αντίκρουσμα εσωτερικού δανείου ύψους 14.000.000 δραχμών, που σύναψε το Δημόσιο με τις Τράπεζες Εθνική, Ιονική και Ηπειροθεσσαλίας. Το δάνειο παραχωρήθηκε στο κράτος με τη μορφή κερματικών γραμματίων, που τυπώθηκαν και από τις τρεις τράπεζες. Το Δημόσιο ήταν υποχρεωμένο να εξοφλήσει το δάνειο έως το 1905. Επαναφορά, μετά από ολιγόμηνη διακοπή, του καθεστώτος της αναγκαστικής κυκλοφορίας χαρτονομίσματος. Οι λόγοι είναι και πάλι ταμειακοί, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες των πολεμικών προετοιμασιών.

1893

→ *Επέρχεται η πτώχευση, ως αποτέλεσμα της συνεχούς διόγκωσης του εσωτερικού και εξωτερικού δανεισμού, της αδυναμίας εξεύρεσης νέων πιστωτών, αλλά και συγκυριακών αιτίων όπως η σταφιδική κρίση. Ο Τρικούπης αναφωνεί στη Βουλή την περίφημη φράση: "Δυστυχώς επτωχεύσαμεν". Προσωρινή αναστολή των πληρωμών χρεωλυσιών.*

1896

→ Ο Σ. Στρέιτ, Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας, αναλαμβάνει ενεργητικό ρόλο στις διαπραγματεύσεις με τους ξένους ομολογιούχους, οι οποίες συνεχίζονται και κατά το επόμενο έτος.

1897

→ *Ελληνοτουρκικός πόλεμος. Οδυνηρή ήττα των ελληνικών δυνάμεων.*

→ Αύξηση κατά 6.000.000 δραχμές του δανείου σε κερματικά γραμματάρια. Σύμφωνα με τη Σύμβαση των Παρισίων (29.10.1897), η Ελλάδα δεν έχει δικαίωμα κοπής αργυρών κερμάτων στα πλαίσια της Λατινικής Ένωσης.

1898

Επιβολή Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου. Η σχετική Επιτροπή έχει υπό τον έλεγχό της τα δημόσια έσοδα προκειμένου να εξασφαλίσει την αποπληρωμή του εξωτερικού χρέους, αλλά παράλληλα συμβάλλει στη δημοσιονομική ανασυγκρότηση της Ελλάδος. Σύμφωνα με το Νόμο ΒΦΙΘ περί Διεθνούς Ελέγχου, το Δημόσιο όφειλε να μειώσει τα τραπεζικά γραμμάτια που κυκλοφορούσαν υπό το καθεστώς της αναγκαστικής κυκλοφορίας από το ποσό των 94.000.000 δραχμών στα 40.000.000, μειώνοντας σταδιακά την κυκλοφορία τους. Το Ελληνικό Δημόσιο όφειλε, επίσης, να αποπληρώσει στις δανείστριες τράπεζες το ποσό των 20.000.000 δραχμών, που είχε λάβει υπό τον τύπο των κεραματικών γραμματίων.

1899

Συγχώνευση της Τράπεζας Ηπειρο-θεσσαλίας και της Εθνικής.

1909

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ, ΜΕ ΑΡΧΙΚΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΟΝ "ΕΚΔΗΜΟΚΡΑΤΙΣΜΟ" ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΙΚΟ ΡΟΛΟ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Νόμος ΓΤΑΒ', με τον οποίο κυρώνεται νέα Συνθήκη στα πλαίσια της Λατινικής Ένωσης

Η Ελλάδα μπορεί να επαναλάβει την κοπή αργυρών κερμάτων, εφ' όσον αποσύρει τα κεραματικά γραμμάτια από την κυκλοφορία. Επίσης, οι άλλες χώρες της Λατινικής Ένωσης οφείλουν να επιστρέψουν τα ελληνικά κέρματα που κυκλοφορούν στην επικράτειά τους. Η Ελλάδα "εθνικοποιεί" τα κέρματά της, τα οποία απαγορεύεται στο εξής να κυκλοφορήσουν σε οποιαδήποτε άλλη χώρα.

1910

→ Σύγκληση της Α' Αναθεωρητικής Βουλής, για την αναθεώρηση των μη θεμελιωδών διατάξεων του Συντάγματος. Ο Ελ. Βενιζέλος αναλαμβάνει την πρωθυπουργία και εκφράζει τους λαϊκούς πόθους για πολιτική και οικονομική ανόρθωση της χώρας.

↓
→ Ψήφιση Νόμου ΓΧΜΒ', με τον οποίο θεσπίζεται ο χρυσός κανόνας για την Ελλάδα και εξασφαλίζεται η ισοτιμία της δραχμής με τα ξένα νομίσματα.

Με το Νόμο ΓΧΜΒ', επιτρέπεται στην Εθνική Τράπεζα να εκδίδει για δικό της λογαριασμό τραπεζογραμμάτια πέρα από το ανώτατο όριο των 66 εκατομμυρίων δραχμών, τα οποία θα χρησιμοποιεί αποκλειστικά για την αγορά χρυσού και συναλλάγματος. Κύριος στόχος είναι η διατήρηση της ισοτιμίας του νομίσματος.

→ Συγκέντρωση και επιστροφή στην Ελλάδα των ελληνικών κερμάτων που κυκλοφορούσαν στις άλλες χώρες της Λατινικής Ένωσης, προκειμένου να αρθούν από την κυκλοφορία τα κερματικά γραμμάτια. Επανάληψη της κοπής αργυρών νομισμάτων.

1912

→ Εναρξη Βαλκανικών Πολέμων.

→ Αύξηση της νομισματικής κυκλοφορίας, ως συνέπεια των πολεμικών συρράξεων.

1914

→ Κήρυξη Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Αρση του χρυσού κανόνα στις εμπόλεμες χώρες.

→ Στην Ελλάδα εξακολουθεί η πολιτική των σταθερών ισοτιμιών.

1917

→ Μετά τον Εθνικό Διχασμό του προηγούμενου έτους, ο Βασιλιάς Κωνσταντίνος εγκαταλείπει τη χώρα και η Ελλάδα εισέρχεται επίσημα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

→ Αρση του χρυσού κανόνα και από την Ελλάδα. Επιτρέπεται η εξόφληση των σε χρυσά νομίσματα υποχρεώσεων με τραπεζικά γραμμάτια της Εθνικής λαμβανόμενα στο άρτιο.

1918

→ Υπογραφή Σύμβασης Παρισίων.

→ Σύμφωνα με τη Σύμβαση οι Σύμμαχοι αναλαμβάνουν το άνοιγμα πιστώσεων υπέρ της Ελλάδος για την αντιμετώπιση των πολεμικών αναγκών.

1919

→ Συνθήκη των Σεβρών. Η εκστρατεία στη Μικρά Ασία αρχίζει με την απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη.

→ Η δραχμή δέχεται έντονες υποτιμητικές πιέσεις.

1920

→ Προκήρυξη εκλογών, τις οποίες κερδίζουν τα ενωμένα κόμματα της αντιπολίτευσης. Ο Βενιζέλος εγκαταλείπει τη χώρα. Επιστροφή Κωνσταντίνου μετά από δημοψήφισμα.

→ Οι σύμμαχοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την παροχή οικονομικής βοήθειας στην Ελλάδα. Κυκλοφορία κερματικών γραμματίων των 50 λεπτών, με κάλυμμα ίσης αξίας (10.000.000 δραχ.) κατάθεση στην Εθνική Τράπεζα. Παρόλο που θεσπίζεται ένα σύνολο απαγορεύσεων σχετικά με την κυκλοφορία νομισμάτων στο πλαίσιο της -ετοιμοθάνατης πλέον- Λατινικής Ένωσης, στην Ελλάδα φαίνεται πως τα ξένα κέρματα της Ένωσης κυκλοφορούσαν ως ισότιμα με τα ασημένια ελληνικά.

1922

ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ. ΦΥΓΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟ Β΄. ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΕΞΙ

→ *Εκδοση αναγκαστικού εσωτερικού δανείου με διχοτόμηση των τραπεζογραμμάτων.*

→ Οι κάτοχοι τραπεζογραμμάτων έπρεπε να τα διχοτομήσουν και να ανταλλάξουν το τμήμα που έφερε το στέμμα με ομολογίες αναγκαστικού δανείου. Το μισό που έφερε τη μορφή του Γεωργίου Σταύρου αντιπροσώπευε το νόμισμα και έμενε στην κυκλοφορία στη μισή, φυσικά, ονομαστική του αξία. Άνοδος τιμαρίθμου.

1923

→ *Υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης, που υπαγορεύει την αναγκαστική ανταλλαγή των πληθυσμών. Εισροή 1.500.000 περίπου προσφύγων στην Ελλάδα. Αντιβενιζελικό στρατιωτικό κίνημα. Εξώση Γεωργίου Β΄. Υλοποίηση της αγροτικής μεταρρύθμισης, ως μέτρου για την αγροτική εγκατάσταση των προσφύγων και την αποκατάσταση γηγενών ακτημόνων καλλιεργητών.*

1924

→ *Κήρυξη της Αβασίλευτης Δημοκρατίας.*

→ Εκδοση Α΄ προσφυγικού δανείου υπό την αιγίδα της Κοινωνίας των Εθνών και σύσταση της Διεθνούς Επιτροπής Αποκαταστάσεως Προσφύγων.

1925

→ *Πραξικόπημα Θ. Πάγκαλου και επιβολή δικτατορίας. Ακολουθεί περίοδος διακυβέρνησης από το Στρατηγό Κονδύλη.*

1927

→ *Κυβέρνηση Συνασπισμού υπό τον Αλέξανδρο Ζαΐμη.*

→ Πρωτόκολλο Γενεύης, με το οποίο συνάπτεται νέο διεθνές δάνειο υπό την αιγίδα της Κοινωνίας των Εθνών. Η Ελλάδα αναλαμβάνει την υποχρεωτική εφαρμογή προγράμματος οικονομικής ανασυγκρότησης.

1928

ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟ, Η ΟΠΟΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

→ *Νομισματική σταθεροποίηση. Σύνδεση της δραχμής με τον χρυσό κανόνα μέσω της σταθερής ισοτιμίας του εθνικού νομίσματος με τη στερλίνα (1 αγγλική λίρα = 375 δραχ.). Άρση της αναγκαστικής κυκλοφορίας, που ήταν σε ισχύ συνεχώς από το 1885.*

→ Ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος με αποκλειστικό εκδοτικό προνόμιο. Ίδρυση της Κτηματικής Τράπεζας. Εναρξη διαπραγματεύσεων για την ίδρυση Γεωργικής Τράπεζας. Τόσο η νομισματική σταθεροποίηση όσο και η τραπεζική μεταρρύθμιση πραγματοποιούνται μετά από παρέμβαση της Κοινωνίας των Εθνών, προκειμένου να επιτευχθεί η σύμβαση του Β΄ προσφυγικού δανείου.

1929

→ Κατάργηση του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

1931

→ Η διεθνής οικονομική κρίση εισάγεται στην Ελλάδα, όπου εκδηλώνεται κατ' αρχήν μέσω της μείωσης των μεταναστευτικών εμβασμάτων και της κρίσης των τιμών των αγροτικών προϊόντων.

Παρά τη γενικευμένη κρίση του χρυσού κανόνα, η Κυβέρνηση Βενιζέλου εμμένει στη σύνδεση με τη στερλίνα, δείχνοντας εμπιστοσύνη στο αγγλικό νόμισμα.

Το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους, μετά την αποδέσμευση της στερλίνας από το χρυσό, η δραχμή –παραμένοντας στη χρυσή βάση– συνδέεται με το δολάριο (1 δολάριο = 77 δραχμές). Μέτρα προοδευτικής βαρύτητας για την προστασία του εθνικού νομίσματος, κατ' αρχάς μέσω συναλλαγματικών ελέγχων.

1932

→ Ο Βενιζέλος χάνει τις εκλογές του Οκτωβρίου. Νίκη του Λαϊκού Κόμματος και σχηματισμός Κυβέρνησης Κωνσταντίνου Τσαλδάρη.

↓
Εγκατάλειψη του χρυσού κανόνα (επί κυβερνήσεως Βενιζέλου) και από το ελληνικό νόμισμα.
→ Επαναφορά αναγκαστικής κυκλοφορίας.

Υποχρεωτική δραχμοποίηση των οφειλών σε ξένο συνάλλαγμα πληρωτέων στην Ελλάδα. Διακοπή πληρωμών σε συνάλλαγμα.

Η Κοινωνία των Εθνών αρνείται την εκχώρηση νέου δανείου και κηρύσσεται η πτώχευση. Η πληρωμή των τοκοχρεωλυσίων των εξωτερικών δανείων διακόπτεται από το Μάρτιο του ίδιου έτους.

1933

→ Αποτυχία φιλοβενιζελικού κινήματος Πλαστήρα.

→ Υποτίμηση δολαρίου και αποδέσμευσή του από τον κανόνα χρυσού.

Σύνδεση της δραχμής με το ελβετικό φράγκο, νόμισμα χώρας-μέλους του Gold Block.

1935

→ Πολιτική κρίση. Επάνοδος του Γεωργίου Β', έπειτα από δημοψήφισμα και μετά τη σύμφωνη γνώμη του Βενιζέλου.

1936

→ Επιβολή στρατιωτικής δικτατορίας από τον Ιωάννη Μεταξά.

→ Η δραχμή εντάσσεται στη ζώνη της στερλίνας μετά την κατάργηση του Gold Block.

Κατά την περίοδο 1936-1940 επιβάλλεται αυστηρός συναλλαγματικός έλεγχος για την προστασία του εθνικού νομίσματος. Ακολουθείται πολιτική εμπορικών συμφηφισμών (συμφωνίες clearings), ενώ επιδιώκεται η οικονομική αυτόρεια της χώρας.

1940

ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Αύξηση συναλλαγματικού καλύμματος.

1941

Κατάληψη της χώρας από τις Δυνάμεις Κατοχής.

Μεταφορά του χρυσού καλύμματος της Τράπεζας της Ελλάδος στη Νότια Αφρική, ως συνέπεια της γερμανικής κατοχής. Εγκατάσταση στην Τράπεζα της Ελλάδος Επιτρόπων, Γερμανού και Ιταλού. Η τριπλή κατοχή της χώρας μεταφράζεται και μέσα από την έκδοση νομίσματος: εκδίδονται τα μάρκα κατοχής (των οποίων η κυκλοφορία απαγορεύεται στη Γερμανία), η μεσογειακή δραχμή και το λέβα. Διόγκωση της νομισματικής κυκλοφορίας με αποτέλεσμα την άνοδο των τιμών. Φαινόμενα υπερπληθωρισμού με δραματικές συνέπειες στην επιβίωση του πληθυσμού.

1943

Προτάσεις ελλήνων οικονομολόγων για τον έλεγχο του πληθωρισμού δεν γίνονται δεκτές από τους Γερμανούς. Τεχνητή διοχέτευση χρυσών λιρών Αγγλίας στην αγορά των Αθηνών, χωρίς αποτέλεσμα όσον αφορά τον έλεγχο του υπερπληθωρισμού. Στο τέλος της Κατοχής η τιμή της χρυσής λίρας φθάνει 1.633.540.989 προς 1 με έτος-βάση το 1941.

1944

Απελευθέρωση της χώρας τον Οκτώβριο του 1944. Δεκεμβριανά.

Η νομισματική κατάσταση είναι έκρυθμη. Για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη χαρτονομίσματος, εκδίδονται τραπεζικά γραμμάτια από τα κατά τόπους Υποκαταστήματα της Τράπεζας της Ελλάδος.

Το Νοέμβριο του έτους πραγματοποιείται η πρώτη μεταπολεμική νομισματική μεταρρύθμιση: η δραχμή συνδέεται με τη χάρτινη λίρα Αγγλίας (1 χάρτινη λίρα = 600 δραχμές). Μια νέα δραχμή ισούται με 50 δισεκατομμύρια κατοχικών δραχμών. Ανακοινώνεται ότι η έκδοση του νομίσματος καλύπτεται από τα αποθέματα σε χρυσό της Τράπεζας της Ελλάδος, που βρίσκονται στην Αγγλία.

1945

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΒΑΡΚΙΖΑΣ

↓

**ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ
BRETTON WOODS, με την οποία
θεσπίζονται για πρώτη φορά κανόνες
για το διεθνές νομισματικό σύστημα.
Ορίζονται σταθερές ισοτιμίες νομισμάτων
ως προς το δολάριο, το οποίο είναι
ελεύθερα μετατρέψιμο σε χρυσό.
ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ
ΤΑΜΕΙΟΥ.
Εναρξη εφαρμογής του προγράμματος
της UNRRA και αποστολή εφοδίων.**

➔ Νέα νομισματική μεταρρύθμιση μένει επίσης χωρίς αποτέλεσμα. Συνεχείς υποτιμήσεις της δραχμής και έξαρση του πληθωρισμού.

1946

➔ Ίδρυση Νομισματικής Επιτροπής, με κύριο έργο τη ρύθμιση της έκδοσης χαρτονομίσματος και τον έλεγχο της νομισματικής κυκλοφορίας. Νέος καθορισμός της ισοτιμίας της δραχμής. Η σχέση ως προς τη χάριτη αγγλική λίρα ορίζεται σε 20.000 δραχμές. Πολιτική σταθεροποίησης της δραχμής, που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη βοήθεια από το εξωτερικό.

1948

➔ *Εναρξη εφαρμογής του
Σχεδίου Marshall.*

➔ Η αμερικανική βοήθεια θα στηρίξει την προσπάθεια οικονομικής ανόρθωσης της χώρας.

1949

➔ Συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και ΗΠΑ για τη δανειοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων, με κεφάλαια της Αμερικανικής Βοήθειας.

1953

➔ *Κυβέρνηση Παπάγου.*

➔ Η δραχμή, μετά από υποτίμησή της κατά 50%, συνδέεται με το σύστημα σταθερών ισοτιμιών Bretton Woods. Συγχώνευση Εθνικής και Τράπεζας Αθηνών.

1954

➔ *Δημιουργία συνθηκών
νομισματικής σταθερότητας.
Μια νέα δραχμή αντιστοιχεί
με 1.000 παλαιές. Η δραχμή,
μέσω της συμμετοχής της
στο σύστημα του Bretton
Woods, είναι συνδεδεμένη
με ένα νόμισμα ελεύθερα
μετατρέψιμο σε χρυσό, το
δολάριο, ενώ ορίζεται η
σταθερή ισοτιμία 1 δολάριο
= 30 δραχμές.*

➔ Ίδρυση Οργανισμού Χρηματοδότησης Οικονομικής Ανάπτυξης. Κατά την περίοδο που ακολουθεί παρατηρείται συγκεντρωτική τάση στον τραπεζικό τομέα, μέσω της συγχώνευσης τραπεζών, αλλά και διείσδυση ξένων τραπεζών στην Ελλάδα. Σημαντικό, επίσης, για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας είναι το φιλόδοξο πρόγραμμα δημόσιων έργων. Από την άλλη πλευρά, το ελληνικό εργατικό δυναμικό μεταναστεύει προς ευρωπαϊκά βιομηχανικά κέντρα.

1957-
2002

Στο εξής τα γεγονότα παρατίθενται υπό μορφή πίνακα ανάλογα με τη σημασία και την απήχηση που είχαν τόσο στο διεθνές όσο και στο εθνικό χρηματοοικονομικό πλαίσιο

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

1957

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΑΠΟ 6 ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ, ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΙΔΡΥΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

1971

ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΝΙΣΟΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΟΛΑΡΙΟΥ ΣΕ ΧΡΥΣΟ

1979

ΤΟ ΕCΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1985

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΑΞΗ.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1991

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΦΑΣΕΙΣ

ΔΙΕΘΝΗ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1972

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας εφαρμόζουν το "φίδι", συμφωνούν δηλαδή να περιορίσουν σε +/- 2,25% τις διακυμάνσεις ισοτιμιών τόσο μεταξύ τους, όσο και ως προς το δολάριο

1973

Νέα υποτίμηση του δολαρίου κατά 10%

1985

Τα κράτη-μέλη συμφωνούν να εφαρμόσουν την απελευθέρωση των αγορών προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίων

1994

Β' φάση της ONE

1998

Ίδρυση Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

1999

Γ' φάση της ONE

ΕΘΝΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1961

Υπογραφή Συμφωνίας Σύνδεσης της Ελλάδος με την ΕΟΚ

1973

Η δραχμή, ακολουθώντας τα άλλα ευρωπαϊκά νομίσματα, αποδεδμεύεται από το δολάριο και ανατιμάται κατά 10%

1979

Ενταξη της Ελλάδος στην ΕΟΚ

1982

Κατάργηση της Νομισματικής Επιτροπής, η οποία από το 1946 σχεδιάζει την ποσοτική πολιτική της χώρας.

Τις αρμοδιότητες της Ν.Ε. αναλαμβάνει η Τράπεζα της Ελλάδος

1998

Υποτίμηση της Δραχμής Συμμετοχή της δραχμής για πρώτη φορά στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών

2000

Η Ελλάδα γίνεται δεκτή στη Νομισματική Ένωση

2001

Το ΕΥΡΩ εισάγεται στην Ελλάδα σε λογιστική μορφή

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

1964

ΙΔΡΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

1981

Η ΔΡΑΧΜΗ ΔΕΧΕΤΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΙΕΣΕΙΣ

1982

ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1983

ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ 15%

1985

ΝΕΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ

1993

ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕCΟFΙΝ

1998

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΗ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΤΑΣΗ ΓΙΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΣΩ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

2002 ΤΟ ΕΥΡΩ ΕΠΙΣΗΜΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ